

.../2013 (...) OGY határozat**a kórházi anonim szülésről**

Az Országgyűlés, figyelemmel arra, hogy

- a kedvező külföldi tapasztalatok alapján az anonim kórházi szülés lehetősége az eltitkolt terhességekkel összefüggő tragédiák megelőzésének hatékony eszköze,
 - az anya által elhagyott csecsemők életének megmentését Magyarországon szolgáló, egészségügyi intézmény elé kihelyezett inkubátorok hatása mindeddig korlátozott volt, és maga az inkubátorban való elhelyezés lehetősége is csak a nagyobb városokban áll fenn,
 - a megszületett gyermeket bármely, pszichológiailag és szociológiailag érthető vagy társadalmilag teljesen elfogadhatatlan okból elhagyó szülőknek e döntésére hatékony jogi válasz önmagában a tilalmak útján nem adható,
- A megszülető gyermekekkel szembeni életvédelmi kötelezettségének teljesítése érdekében a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés szükségesnek tartja az anonim kórházi szülés jogintézményének mielőbbi bevezetését, amely lehetőséget ad arra, hogy
 - a) az állapotos nő kérésére őt az egészségügyi és gyermekvédelmi intézmények személyes adatainak rögzítése nélkül vagy képzelt néven lássák el,
 - b) az újszülöttnak a róla való lemondás szándékával történő elhelyezésére ne csak lopva, a kihelyezett inkubátorban, hanem az egészségügyi intézménynek való anonim átadás útján is mód legyen,
 - b) az anonim szülés útján világra jött újszülött esetében nyíljon mód a zárt örökbeadás szabályainak megfelelő alkalmazására.
2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az anonim szülés bevezetéséhez szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslatot 2013. szeptember 1-jéig nyújtsa be az Országgyűlésnek.
3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A tárgyban benyújtott T/10326. számú törvényjavaslatunk tárgysorozatba vételét a szakbizottság annak ellenére utasította el, hogy a szabályozási szándék tekintetében a bizottság többsége nem fogalmazott meg koncepcionális ellenvetést. Bár a képviselői önálló indítványok útján történő törvénymódosítás gyakorlatától ennél jóval nagyobb összetettségű ügyek tekintetében sem idegenkednek a kormánypártok, ám a konszenzus elérésének reményében kodifikált javaslatainkhoz nem ragaszkodva most azt indítványozzuk, hogy az Országgyűlés a jogintézmény bevezetésének szükségességéről foglaljon egyelőre állást, a javaslat pontos tartalmának kidolgozását, hatásainak vizsgálatát, társadalmi és szakmai egyeztetését az ennek felelősségét a jogszabály-előkészítés rendjében is viselő Kormányra bízva.

Az anonim kórházi szülés lehetőségének megteremtése mint új jogintézmény bevezetése kedvező nemzetközi tapasztalatok, illetve az eddig az anya által elhagyott csecsemők életének megmentését Magyarországon szolgáló, egészségügyi intézmény elé kihelyezett inkubátorok korlátozott hatása miatt indokolt. A megszületett gyermekét bármely, pszichológiailag és szociológiailag érthető vagy társadalmilag teljesen elfogadhatatlan okból elhagyó szülőknek e döntésére hatékony jogi válasz nem adható. A gyakran tragédiához vezető eltitkolt terhességek a szabályozási környezettől függetlenül a modern országokban is létező jelenségnek számítanak. Ebben a határhelyzetben az állam feladata az, amit az inkubátorok kihelyezésének jogszabállyal való megengedésével bő évtizede elkezdett: a születendő gyermek és az újszülött életét és egészségét minden körülmények között, akár a szülőket fenyegető jogi szankciók oldása és a családi állás megállapíthatóságának korlátozása árán is megvédeni.

Az anonim kórházi szülés lényege az lenne, hogy a kismama kérésére a kórház ugyan rögzítené az anya személyazonosító adatait, azokat azonban a megszületett baba csak nagykorúsága betöltése után tudhatná meg (illetve az új Ptk. szerint már 14 éves korától), s a kicsit örökbe lehetne adni 6. hét után, amennyiben ez idő alatt az anya nem gondolja meg magát. (A szabályozás tehát analóg lenne az inkubátorba hagyott csecsemőkre vonatkozóval.) Ezt egészíthetné ki egy olyan rendelkezés, amely – a törvényi főszabálytól eltérve, a társadalombiztosítási finanszírozhatóság biztosítása érdekében – a biztosított jogosultság ellenőrzését követően lehetővé teszi az egészségügyi intézmény számára a személyazonosító adatok törlését.

Az általánostól eltérő szabály szükséges végül a titkolt terhességből született gyermekek nyílt örökbefogadhatósága, illetve terhesgondozása tekintetében is, mindkét esetben eljárási eszközzel biztosítva, hogy az állapotos nő önmagában a terhesség tényének ismertté válása miatti félelméből ne maradjon távol a gyermekvédelmi ellátórendszerrel.

Titkolt terhesség esetén az örökbefogadási eljárásra a gyermek születési helye szerinti gyámhivatal lehetne az illetékes. A titkos örökbefogadáshoz hasonlóan lehetne az adatokat kezelni. Ez azért fontos, mert így nem fosztja meg a nőt és a megszülető gyereket a későbbi esetleges kapcsolatfelvétel lehetőségétől.

Az anonim szülés azonban számos problémát vet fel, amire megoldást kell találni. A társadalombiztosítás felé el kellene tudni számolni az anonim szülést is, hiszen így is alulfinanszírozott a szülészet. Erre megoldás, hogy bár elkéri a TAJ-számot, azonban nem jegyzi be az adatokat. Mivel a szülőnő vélhetően nem vett részt terhesgondozásban, így az anya vérképének ismeret nélkül egy esetleges komplikáció veszélyeztetheti az anya és a gyermek életét.

Terhesgondozás nélkül azt sem lehet kizárni, hogy az anya valamilyen fertőző betegségben szenved (fertőző májgyulladás, HIV, stb.), így a szülést elkülönített szülőszobában kell végezni, amire nem minden kórházban van lehetőség. Ugyanakkor e két utóbbi veszély– hasonlóan az orvosi okból szükségessé vált rendkívüli szülések esetével – megfelelő szakmai protokollal csökkenthető. A fentiekből következően nemcsak az anonim szülés, de az anonim terhesgondozás intézményének a bevezetése is szükséges.

Végül az inkubátor programmal összefüggő rendelkezések kiegészítésével azt is lehetővé kellene tenni, hogy jogszerű, így a büntetőjogi szankció (családi állás megváltoztatása) által nem fenyegetett legyen az az eset, amelyben az újszülöttet ugyan nem inkubátorban, ám biztonságos helyen, az azonnali megtalálást és ellátást biztosítva – pl. a kórházban vagy a rendőrségen – helyezik el. Inkubátor ugyanis jobbára csak a megyeszékhelyek kórházai előtt van kihelyezve.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnöke

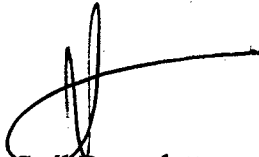
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012 . évi XXXVI. törvény 28 . § (4) bekezdése alapján mellékelten benyújtjuk a kórházi anonim szülésről szóló határozati javaslatot.

Budapest, 2013. március 29.

Ertsey Katalin
független képviselő

Széi Bernadett
független képviselő

országgyűlési képviselő

ORSZÁGGYŰLÉS

Érkezett: 2013 APR 19.

Dr. Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az előterjesztő hozzájárulásával benyújtóként csatlakozok a kórházi anonim szülésről szóló **H/10589.** számú határozati javaslatához.

Budapest, 2013. április 19.

Ertsey Katalin
független képviselő
(LMP)